

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 82/07-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. decembra 2007 v senáte zloženom z predsedu Milana Ľalíka a zo sudcov Petra Brňáka a Lajosa Mészárosa vo veci návrhu Ing. R. M., B., zastúpenej JUDr. Z. L., B., na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií č. VP/117/06-K zo 4. decembra 2006 takto

r o z h o d o l :

1. Rozhodnutie Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií č. VP/117/06-K zo 4. decembra 2006 v časti, v ktorej bola Ing. R. M. uložená pokuta nad sumu 80 952 Sk, **z r u š u j e .**

2. Vo zvyšnej časti rozhodnutie Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií č. VP/117/06-K zo 4. decembra 2006 **p o t v r d z u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) prijal uznesením č. k. I. ÚS 82/07-15 z 30. mája 2007 podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie návrh Ing. R. M. (ďalej len „navrhovateľka“) na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej aj „výbor“) č. VP/117/06-K zo 4. decembra 2006 (ďalej aj „namietané rozhodnutie“) podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. (ďalej len „ústavný zákon o ochrane verejného záujmu“ alebo „ústavný zákon“) v spojení s § 73a a § 73b zákona o ústavnom súde.

2. Z návrhu vyplýva, že namietaným rozhodnutím uložil výbor navrhovateľke ako verejnej funkcionárke pokutu v sume zodpovedajúcej trojnásobku mesačného platu verejného funkcionára, a to vo výške 129 300 Sk, pretože porušila povinnosť podať do 30 dní po uplynutí jedného roka odo dňa skončenia výkonu verejnej funkcie písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok (ďalej aj „oznámenie“). Podľa namietaného rozhodnutia vyplývala pre ňu táto povinnosť z ustanovenia čl. 8 ods. 5 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu.

Navrhovateľka žiadala v súlade s ustanovením § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde zrušiť napadnuté rozhodnutie výboru z dôvodu, že odporcom nebola dodržaná lehota na rozhodnutie podľa čl. 9 ods. 5 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, odporca porušil ustanovenie čl. 9 ods. 15 ústavného zákona pri určovaní výšky pokuty, a poukázala aj na ďalšie skutočnosti, ktoré majú za následok nesprávnosť preskúmaného rozhodnutia výboru. V ďalšom podrobnejšie rozobrala uvádzané dôvody a poukázala na zmätočnosť a nepreskúmateľnosť rozhodnutia výboru, keďže je označené dátumom prijatia tak

4. decembra 2006, ako aj 28. marca 2007. Ďalej uviedla, že nemá vedomosť o tom, že Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií 28. marca 2007 nejaké rozhodnutie v predmetnej veci schválil. Pokiaľ ide o výšku pokuty, navrhovateľka uviedla, že jedna dvanástina z jej ročného príjmu za výkon verejnej funkcie za rok 2005 predstavovala sumu 26 983,91 Sk, a nie 43 100 Sk, z ktorej vychádzalo rozhodnutie výboru. Odporca vôbec neriešil skutočnosť, či navrhovateľka je verejnou funkcionárkou vymedzenou v čl. 8 ods. 1 ústavného zákona, a či sa vôbec povinnosť podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona na ňu vzťahuje. Okrem toho navrhovateľka už bola odporcom za porušenie povinnosti podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona (t. j. povinnosti, ktorá sa vzťahuje na všetkých verejných funkcionárov podľa čl. 2 ods. 1 ústavného zákona) sankcionovaná rozhodnutím z 30. januára 2007 č. VP/106/06-K, ktoré taktiež napadla na ústavnom súde. V ďalšom namietala nepreukázanie zo strany odporcu, že pri jeho hlasovaní 4. decembra 2006, 29. januára 2007 a 28. marca 2007 bolo jeho rozhodnutie prijaté požadovaným kvórom hlasov poslancov. V závere uviedla, že oneskorenosť odovzdania oznámenia spôsobila skutočnosť, že po skončení verejnej funkcie bola medzinárodnou organizáciou vyslaná do Sarajeva, kde od tohto času trvalo pôsobí, pričom na podanie oznámenia ju odporca, ako tento nepravdivo tvrdí v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia, nikdy nevyzval a ani neupozornil.

Z toho dôvodu navrhovateľka žiadala zrušiť toto rozhodnutie odporcu a zaviazat' ho na náhradu trov právneho zastúpenia.

3. K návrhu navrhovateľky sa vyjadril výbor prostredníctvom svojho predsedu podaním sp. zn. VP 117/06-K z 15. augusta 2007, v ktorom vyslovil nesúhlas s tvrdeniami navrhovateľky a okrem iného uviedol:

«(...) tvrdíme, že Výbor (...) v predmetnej veci rozhodol na základe úplne zisteného skutkového stavu a vecne správne a to z týchto dôvodov:

1. K námietke navrhovateľky v tom, že konajúci výbor nerozhodol v lehote podľa čl. 9 ods. 5 uvádzame, že táto lehota je poriadková lehota, v ktorej nesplnenie nespája ústavný zákon so zánikom sankcie za porušenie ústavného zákona alebo zastavením konania a preto táto výhrada nieje právne relevantná.

2. *Pokiaľ sa týka určenia výšky náhrady poukazujeme na skutočnosť, že v zmysle § 73a a § 73b zákona č. 38/1993 Z. z. (...) nie je Ústavný súd (...) oprávnený posudzovať sumu uloženú pokuty (uznesenie ÚS č. k. III. ÚS 21/07-18 z 18. marca 2007). Napriek tomu máme za to, že konajúci výbor ustálil sumu mesačného platu vecne správne a to podľa listu predsedu Ú. (...) zo 14. 12. 2006, kde exaktne uvádza, že trojnásobok jej mesačného platu je 129.300,-Sk. Navrhovateľkou uvádzaný výpočet platu podľa čl. 9 ods. 15 nebolo možné použiť, keďže v roku 2005 nepracovala 12 mesiacov a ňou uvádzaná suma by nezodpovedala dikcii čl. 9 ods. 10 písm. c) ústavného zákona.*

3. *Navrhovateľka namietala skutočnosť, že výbor nešetril splnenie oboch predpokladov pre vznik povinnosti podľa čl. 8 ods. 5 uvedených v čl. 8 ods. 1 cit. ústavného zákona. Išlo o to, že výbor mal skúmať, či verejný funkcionár „v období dvoch rokov pred skončením výkonu verejnej funkcie rozhodol o poskytnutí štátnej pomoci alebo o poskytnutí alebo povolení inej podpory, výhod alebo odpustení povinností vyplývajúcich zo všeobecne záväzného právneho predpisu alebo z individuálnych právnych aktov fyzickým alebo právnickým osobám“.*

Výbor túto skutočnosť preskúmal v konaní i tým, že verejná funkcionárka sa k návrhu na začatie konania (uznesenie č. 66 zo 16. 10. 2006) vyjadrila listom 20. 11. 2006, kde túto skutočnosť nenamietala. O tom, že si bola vedomá toho, že splňa kritériá uvádzané v čl. 8 ods. 1 ústavného zákona svedčí i fakt, že dodatočne toto oznámenie dňa 23. 10. 2006 podala. Okrem iného s ohľadom na charakter zastavanej verejnej funkcie (vedúca ústredného orgánu štátu – Ú.) a agendu tohto úradu o tom výbor ani nemal pochybnosti. V tomto smere ide len o účelovú obranu, pretože skutočnosť, že by nespĺňala predpoklady uvedené v čl. 8 ods. 1 vôbec nespochybňuje a ani nepredkladá vo veci žiadne argumenty a dôkazy.

4. *K námietkam ohľadom zmätočnosti napadnutého rozhodnutia uvádzame, že výbor konal v súlade s postupom uvedenom v „Podrobnejších pravidlách rokovania Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií“, schválených uznesením výboru č. 3 zo dňa 31. júla 2006 (vydané v súlade s čl. 1 ods. 2 zákona č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov).*

Rozhodnutie vo veci bolo prejednávané dňa 4. 12. 2006 a 29. 1. 2007 a rozhodnutie vo veci zo 4. 12. 2006 bolo zmenené uznesením č. 252 z 29. 1. 2007. Toto uznesenie bolo

prijaté v súlade s čl. 9 ods. 9 ústavného zákona viac ako 3/5 väčšinou prítomných členov výboru (prítomných členov výboru 16, z toho 13 hlasovalo za, 0 proti, 3 sa hlasovania zdržali).

Dôkaz: podrobnejšie pravidlá rokovania Výboru NR SR pre nezlučiteľnosť funkcií výpis zo zápisnice VNF dňa 29. 1. 2007

5. Pokiaľ sa týka k výhradám, že navrhovateľka o svojej povinnosti nevedela a ďalšie subjektívne okolnosti výbor nemohol vziať do úvahy s poukazom na zásadu, že neznalosť právnych predpisov nemá vplyv na zánik sankcie za ich nesplnenie. (...)

Vzhľadom na vyššie uvedené navrhujeme, aby Ústavný súd (...) napadnuté rozhodnutie Výboru (...) č. VP/117/06-K zo 4. decembra 2006 s poukazom na § 73b zákona č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov potvrdil.“

II.

Z obsahu návrhu vrátane jeho príloh, z vyjadrenia výboru, ako aj z obsahu predložených listinných dôkazov obsiahnutých v spise ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 82/07 ústavný súd zistil, že navrhovateľka vykonávala funkciu predsedníčky Ú. do 9. marca 2005, kedy bola z uvedenej funkcie odvolaná.

Výbor na svojej 4. schôdzi uznesením č. 66 zo 16. októbra 2006 začal podľa čl. 9 ods. 2 písm. a) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu proti navrhovateľke konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov pre nesplnenie povinnosti podať písomné oznámenie do 30 dní po uplynutí jedného roka odo dňa skončenia výkonu verejnej funkcie v zmysle čl. 8 ods. 5 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu. Uvedenú skutočnosť výbor oznámil navrhovateľke listom č. VP/117/06-K z 24. októbra 2006 doručeným navrhovateľke (jej splnomocnencovi) 13. novembra 2006, v prílohe ktorého jej zaslal predmetné uznesenie a zároveň ju vyzval, aby sa k veci vyjadrila.

Navrhovateľka sa listom doručeným výboru 21. novembra 2006 vyjadrila, že o tejto povinnosti nemala žiadne informácie, avšak hneď ako sa o nej dozvedela, jej sestra zaslala výboru 23. októbra 2006 oznámenie, pretože ona sa toho času zdržiava v zahraničí.

Z predmetného oznámenia je zrejmé, že žiadnu z vymenovaných činností a funkcií nevykonávala, takže hlásenie je fakticky negatívne. Zároveň sa ospravedlnila za omeškanie a navrhla zastaviť konanie z dôvodu, že už netrvá porušenie ústavného zákona, z obsahu oznámenia je jasné, že je v súlade s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu, k pochybeniu došlo jej neinformovanosťou, resp. nesprávnou interpretáciou, po upozornení výborom ihneď konala, dlhodobo býva v zahraničí a svoje povinnosti z dôvodu predchádzajúcej funkcie si plnila vždy riadne a včas.

Nadväzne na to výbor na svojej 6. schôdzi uznesením č. 157 zo 4. decembra 2006 v konaní proti navrhovateľke č. VP/117/06-K konštatoval, že navrhovateľka ako verejná funkcionárka – bývala predsedníčka Ú. - porušila povinnosť ustanovenú v čl. 8 ods. 5 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu tým, že nepodala písomné oznámenie výboru v lehote ustanovenej v tomto článku, za čo jej uložil pokutu v sume zodpovedajúcej mesačnému platu verejného funkcionára.

Po zistení nesprávne určenej výšky pokuty výbor z iniciatívy predsedu na svojej 7. schôdzi uznesením č. 251 z 29. januára 2007 v predmetnej veci najskôr zrušil predchádzajúce uznesenie a následne uznesením č. 252 z 29. januára 2007 prijal v konaní proti navrhovateľke č. VP/117/06-K nové uznesenie, ktoré sa od zrušeného (vyššie uvedeného) uznesenia č. 157 odlišovalo iba vo výške uloženej pokuty, ktorá predstavovala sumu zodpovedajúcu trojnásobku mesačného platu verejného funkcionára.

Na základe poverenia (časť D) uznesenia výboru č. 251 z 29. januára 2007 bol predseda výboru poverený prípravou, vyhotovením a dorúčením písomného rozhodnutia podľa časti A až C tohto uznesenia.

Na základe žiadostí predsedu výboru a následného oznámenia B. A., predsedu Ú., č. 155-P/12-2006 zo 14. decembra 2006 bolo 28. marca 2007 vydané pod č. VP/11/06-K „Rozhodnutie Výboru (...) zo dňa 4. decembra 2006“ (správne malo byť uvedené z 29. januára 2007, keďže uvedeným dňom bolo zrušené uznesenie zo 4. decembra 2006, avšak rešpektujúc identitu namietaného rozhodnutia pre účely výrokom uvedené, bolo potrebné

ponechať pôvodný dátum, pozn. ústavného súdu), ktorým výbor konštatoval už uvedené v uznesení č. 252 z 29. januára 2007 (pozri vyššie) a uložil navrhovateľke pokutu v sume zodpovedajúcej trojnásobku mesačného platu verejného funkcionára, a to vo výške 129 300 Sk.

V odôvodnení svojho rozhodnutia výbor okrem iného uviedol:

„Výbor dospel po vykonanom dokazovaní k záveru, že je nesporné, že uvedená verejná funkcionárka porušila ústavný zákon a preto prijal uznesenie, ktorým sa menovanej verejnej funkcionárke Ing. R. M., bývalej predsedníčke Ú. ukladá pokuta za porušenie povinnosti uloženej v čl. 8 ods. 5 ústavného zákona vo výške trojnásobku mesačného platu verejného funkcionára. Uvedené rozhodnutie bolo dňa 29. januára 2007 schválené uznesením č. 252.“

Predmetné rozhodnutie č. VP/117/06-K zo 4. decembra 2006 bolo navrhovateľke doručené 11. apríla 2007.

III.

Podľa relevantnej časti čl. 8 ods. 5 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu je verejný funkcionár povinný do 30 dní po uplynutí jedného roka odo dňa skončenia výkonu verejnej funkcie podať písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok, v ktorom uvedie.

Podľa čl. 9 ods. 2 písm. a) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu začne výbor konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov (ďalej len „konanie“) z vlastnej iniciatívy, ak jeho zistenia nasvedčujú tomu, že verejný funkcionár v oznámení podľa čl. 7 alebo čl. 8 uviedol neúplné alebo nepravdivé údaje alebo že verejný funkcionár nesplnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené týmto ústavným zákonom alebo zákonom.

Podľa druhej vety čl. 9 ods. 3 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu ak sa konanie začína z vlastnej iniciatívy orgánu príslušnému podľa odseku 1 (t. j. výboru, pozn.), konanie je začaté dňom, keď orgán podľa odseku 1 urobil prvý úkon voči verejnému funkcionárovi, proti ktorému sa vedie konanie.

Podľa čl. 9 ods. 5 prvej vety ústavného zákona o ochrane verejného záujmu orgán podľa odseku 1 (v danom prípade výbor, pozn. ústavného súdu) rozhodne vo veci do 60 dní odo dňa začatia konania.

Podľa čl. 9 ods. 6 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu ak sa v konaní preukázalo, že verejný funkcionár nesplnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené týmto ústavným zákonom alebo zákonom, alebo v oznámení podľa čl. 7 alebo čl. 8 uviedol neúplné alebo nepravdivé údaje, rozhodnutie obsahuje výrok, v ktorom sa uvedie, v čom je konanie alebo opomenutie verejného funkcionára v rozpore s týmto ústavným zákonom alebo zákonom, odôvodnenie a poučenie o opravnom prostriedku. Rozhodnutie obsahuje aj povinnosť zaplatiť pokutu podľa odseku 10.

Podľa čl. 9 ods. 10 písm. c) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pokuta sa ukladá v sume zodpovedajúcej trojnásobku mesačného platu verejného funkcionára, ak verejný funkcionár poruší povinnosti podľa čl. 8.

Podľa čl. 9 ods. 15 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu na účely tohto ústavného zákona sa mesačným platom verejného funkcionára rozumie jedna dvanásťtina z jeho ročného príjmu za predchádzajúci kalendárny rok za výkon verejnej funkcie.

Podľa čl. 9 ods. 16 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu v prípade, ak mesačný plat verejného funkcionára, voči ktorému vedie konanie orgán uvedený v čl. 9 ods. 1 písm. a), je nižší ako priemerná mesačná nominálna mzda v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok, pri výpočte sumy podľa odseku 10 sa za mesačný plat považuje priemerná nominálna mesačná mzda v hospodárstve Slovenskej republiky za uplynulý kalendárny rok.

Podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu dotknutý verejný funkcionár môže podať návrh na preskúmanie rozhodnutia výboru ústavnému súdu v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa odseku 1, ktorým bola vyslovená strata mandátu alebo funkcie, alebo do 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa čl. 9 ods. 10, ktorým bolo rozhodnuté o pokute voči verejnému funkcionárovi. Podanie návrhu na preskúmanie rozhodnutia výboru má odkladný účinok. Ústavný súd rozhodne o tomto návrhu do 60 dní odo dňa jeho doručenia. Konanie o preskúmaní takéhoto rozhodnutia pred ústavným súdom upravujú ustanovenia zákona. Rozhodnutie ústavného súdu je konečné okrem rozhodnutia podľa čl. 12 ods. 2 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu.

Podľa § 73a ods. 1 zákona o ústavnom súde konanie sa začína na návrh verejného funkcionára, ktorého sa týka rozhodnutie orgánu, ktorý vykonáva konanie o návrhu vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov (ďalej len „orgán“). Podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde účastníkom konania je navrhovateľ a orgán, ktorý vydal rozhodnutie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov.

Podľa § 73a ods. 2 zákona o ústavnom súde o podaní návrhu platí § 20. K návrhu sa pripojí napadnuté rozhodnutie orgánu podľa odseku 1. Podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde o návrhu koná a rozhoduje senát ústavného súdu na neverejnom zasadnutí.

Podľa § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde ak senát ústavného súdu zistí, že konanie verejného funkcionára je v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov, rozhodnutie orgánu svojím uznesením potvrdí. V opačnom prípade označené rozhodnutie orgánu senát ústavného súdu nálezom zruší.

Podľa § 73b ods. 4 zákona o ústavnom súde rozhodnutie ústavného súdu je konečné. Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že navrhovateľka vo svojom návrhu na preskúmanie rozhodnutia výboru v zásade nespochybňuje (okrem výhrady, ktorou sa ústavný súd nemohol zaoberať, keďže ju navrhovateľka neuplatnila v pôvodnom konaní, podrobnosti pozri bod 2.1 tejto časti odôvodnenia), že nepodala v stanovenej lehote (do 30 dní po uplynutí jedného roka odo dňa skončenia výkonu verejnej funkcie) oznámenie podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu. Skutočnosť, že navrhovateľka nepodala v stanovenej lehote predmetné oznámenie, nebola počas prebiehajúceho „konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov“ medzi účastníkmi (navrhovateľkou a výborom) sporná.

1. Navrhovateľka v podstatnom namietala správnosť určenia pokuty (jej výšky). Argumentovala tým, že výška uloženej pokuty nezodpovedá zneniu (ústavného) zákona.

V súvislosti s týmto tvrdením navrhovateľky výbor poukázal na skutočnosť, že „... v zmysle § 73a a § 73b zákona č. 38/1993 Z. z. (...) nie je Ústavný súd (...) oprávnený posudzovať sumu uloženej pokuty (...). Napriek tomu máme za to, že konajúci výbor ustálil sumu mesačného platu vecne správne a to podľa listu predsedu Ú. (...) zo 14. 12. 2006, kde exaktne uvádza, že trojnásobok jej mesačného platu je 129.300,-Sk. Navrhovateľkou uvádzaný výpočet platu podľa čl. 9 ods. 15 nebolo možné použiť, keďže v roku 2005 nepracovala 12 mesiacov a ňou uvádzaná suma by nezodpovedala dikcii čl. 9 ods. 10 písm. c) ústavného zákona.“. K uvedenému ústavný súd dodáva, že z listu predsedu Ú. Zo 14. decembra 2006 nevyplýva „exaktný“ údaj o tom, že trojnásobok platu navrhovateľky je 129 300 Sk. Naopak (na rozdiel od zistení výboru) z neho vyplýva, že v roku 2005 bol navrhovateľke priznaný funkčný plat vo výške 47 500 Sk (a nezdanený paušál vo výške 27 700 Sk) a v tomto smere jej bol mzdové náležitosti v mesiaci apríl 2005 dorovnané.

Z toho dôvodu výbor vyslovil nesúhlas s námietkou navrhovateľky.

Z ustanovenia § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde v spojení so štvrtou vetou čl. 10 ods. 2 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu vyplýva, že predmetom konania

o preskúmaní rozhodnutia vo veciach ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov, v rámci ktorého ústavný súd plní funkciu orgánu rozhodujúceho o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu výboru, je iba posúdenie konania verejného funkcionára z hľadiska jeho konformnosti s príslušnými ustanoveniami ústavného zákona o ochrane verejného záujmu. Tomu zodpovedá aj zákonná úprava rozhodovania ústavného súdu v tomto konaní - zrušením namietaného rozhodnutia výboru (ak senát ústavného súdu po jeho preskúmaní zistí, že konanie verejného funkcionára nebolo v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu) alebo potvrdením rozhodnutia výboru (ak po jeho preskúmaní dospeje senát ústavného súdu k záveru, že konanie verejného funkcionára bolo v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu).

Navrhovateľka vo vzťahu k namietanému rozhodnutiu výboru vydanému v konaní podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu však v danom prípade namieta pochybenie v tom zmysle, že pokuta (jej výška) jej bola výborom uložená nesprávne.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že v zmysle § 73a a § 73b zákona o ústavnom súde v konaní o preskúmaní rozhodnutia výboru vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je námietka procesných i hmotnoprávných väd v rámci konania a rozhodnutia výboru takou otázkou, do ktorej ústavnému súdu neprislúcha zásadne ingerovať.

V okolnostiach prípadu by však nezaobranie sa prípadným porušením kogentnej normy obsiahnutej v čl. 9 ods. 15 a 16 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, a tým i schválenie postupu a rozhodnutia výboru bez toho, aby sa ústavný súd zaoberal, či bola správne určená výška uloženej pokuty, znamenalo podľa názoru ústavného súdu nadmerne formalistický prístup pri aplikácii práva vytýkaný v rade rozhodnutí zo strany ústavného súdu všeobecným súdom (napr. IV. ÚS 26/06).

Ústavný súd musí mať na zreteli, že pri svojej rozhodovacej činnosti uprednostňuje materiálne poňatie právneho štátu, koncepciu a interpretáciu právnych predpisov z hľadiska ich účelu a zmyslu a pri riešení konkrétnych prípadov nesmie opomínať, že prijaté riešenie

musí byť akceptovateľné aj z hľadiska všeobecne ponímanej spravodlivosti. Vzhľadom na to považuje ústavný súd za potrebné, aby zahrnul do predmetu svojho skúmania v danej veci aj otázku správnosti výšky uloženej pokuty v konaní podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu. Nutnosť takéhoto postupu vyplýva z toho, že konanie o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je konštruované na princípe jednoinštančného konania, v ktorom je vylúčené podanie opravných prostriedkov. Táto skutočnosť vyžaduje od ústavného súdu zvlášť citlivý prístup pri hodnotení vytýkaných nedostatkov namietaného rozhodnutia s tým, že odmietnutie návrhu v časti týkajúcej sa vytýkanej nesprávnosti rozhodnutia výboru pre nedostatok právomoci ústavného súdu by mohlo znamenať zásah do sféry regulovanej a chránenej predpismi najvyššej právnej sily, čím by mohlo dôjsť k spôsobeniu zásahu takej intenzity, ktorý by zakladal ich porušenie (porovnaj IV. ÚS 1/07).

Pri preskúmaní navrhovateľkou namietaného rozhodnutia výboru ústavný súd prihliadol na svoju stabilnú judikatúru, podľa ktorej má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy (IV. ÚS 77/02). Tento záver o ústavne súladnom výklade aplikovanej právnej normy sa vzťahuje v celom rozsahu aj na otázku dôvodnosti návrhu na začatie konania podľa § 73a a § 73b zákona o ústavnom súde a na výklad, či predpoklady tejto dôvodnosti z ústavného hľadiska boli alebo neboli splnené.

Výklad týchto predpokladov však nemôže byť taký formalistický, aby sa ním v konečnom dôsledku nielen zmaril účel požadovanej súdnej ochrany, ale aj zabránilo v prístupe k súdnej ochrane z dôvodov, ktoré nemožno v právnom štáte v žiadnom prípade pričítať účastníkovi konania, ktorý sa tejto ochrany domáha (IV. ÚS 156/03, IV. ÚS 26/06).

Z uvedených dôvodov sa ústavný súd v konaní o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov nemôže v niektorých osobitných prípadoch obmedziť iba na posúdenie otázky, či navrhovateľ ako verejný funkcionár v oznámení podľa čl. 7 alebo čl. 8 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu uviedol

neúplné alebo nepravdivé údaje alebo či porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené týmto ústavným zákonom alebo zákonom.

Ústavný súd zo svojho postavenia ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti [čl. 124 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)] musí pri uplatňovaní svojej právomoci brať zreteľ aj na dodržiavanie procesných zásad zaručujúcich právo na spravodlivý proces garantované čl. 46 a nasl. ústavy.

Tak je to aj v danom prípade, keď ústavný súd s prihliadnutím na zistené skutočnosti a svoju funkciu vyplývajúcu mu z čl. 124 ústavy dospel k názoru, že je daný dôvod na to, aby sa zaoberal aj výhradami navrhovateľky smerujúcimi proti výške uloženej pokuty, zohľadniac nielen obsah čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu (z ktorého výlučného znenia vychádzal výbor pri určení výšky uloženej pokuty), ale tiež obsah čl. 9 ods. 15 a 16 citovaného ústavného zákona, ktoré nepochybne súvisia so základom i výškou uloženej pokuty. Ústavný súd sa teda v danom prípade nemôže obmedziť len na posúdenie konformnosti konania navrhovateľky vo väzbe na povinnosti vyplývajúce pre ňu z ústavného zákona, ale musí prihliadnuť aj na príčinnú súvislosť medzi týmto konaním a následnou sankciou, t. j. zákonným určením výšky pokuty podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) a čl. 9 ods. 15 a 16 v rámci samotného rozhodnutia výboru.

Výbor k výhradám navrhovateľky k určení výšky pokuty uviedol, že (pokuta) bola určená z oznámenia predsedu Ú. zo 14. decembra 2006 a je plne v súlade s čl. 9 ods. 1 písm. a) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, a keďže navrhovateľka nevykonávala verejnú funkciu 12 mesiacov, nebol dôvod použiť na výpočet sankcií ustanovenie čl. 9 ods. 15 alebo čl. 9 ods. 16 ústavného zákona.

Výbor teda vychádzal z názoru, že pri určení výšky uloženej pokuty nemohol vychádzať z čl. 9 ods. 15 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu preto, lebo navrhovateľka v predchádzajúcom roku nevykonávala verejnú funkciu 12 mesiacov, a preto platí, že v takom prípade [vychádzajúc zo znenia čl. 9 ods. 10 písm. c) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu] treba vychádzať z trojnásobku mesačnej

odmeny v predchádzajúcom roku, ktorá bola navrhovateľke určená v sume 43 100 Sk (t. j. 129 300 Sk ako trojnásobok). K uvedenému ústavný súd dodáva, že navrhovateľka v priebehu roku 2005 odmenu v uvedenej sume (ako funkčný plat) dostávala iba prvé dva mesiace a v treťom mesiaci (marec 2005) bola k 9. marcu odvolaná. Navyše platí už uvedené, že v skutočnosti navrhovateľka v tomto období dostávala funkčný plat v sume 47 500 Sk a nie v sume 43 100 Sk.

Uvedený názor výboru teda podmieňoval aplikáciu čl. 9 ods. 15 ústavného zákona iba na prípady, keď verejný funkcionár (v danom prípade navrhovateľka) mal príjem za výkon verejnej funkcie aj počas celého predchádzajúceho roka. Toto ale z obsahu čl. 9 ods. 15 ústavného zákona nevyplýva. Z dispozície právnej normy vyjadrenej v čl. 9 ods. 15 ústavného zákona podľa názoru ústavného súdu nepochybne vyplýva nemožnosť fakultatívneho podmieňovania, teda jeho aplikácie (ak verejný funkcionár disponoval odmenou za celý predchádzajúci rok) alebo odmietnutia jeho aplikácie (ak verejný funkcionár nedisponoval odmenou za celý predchádzajúci rok) zo strany výboru. Citovaná právna norma jednoznačne uvádza, že „*na účely tohto ústavného zákona*“, teda aj v súvislosti s čl. 9 ods. 10 písm. c) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu (o tento prípad išlo v danej veci) „*sa mesačným platom verejného funkcionára rozumie jedna dvanástina z jeho ročného príjmu za predchádzajúci kalendárny rok za výkon verejnej funkcie*“. Z uvedeného potom vyplýva, že vymedzená definícia „*mesačného platu verejného funkcionára*“ platí pre všetky prípady, kedy citovaný ústavný zákon hovorí o mesačnom plate verejného funkcionára, iba ak by výslovne uviedol niečo iné (čo ale nie je tento prípad).

V súvislosti s tým treba uviesť, že zmyslom a účelom ústavného zákona o ochrane verejného záujmu je predovšetkým zabezpečiť právny mechanizmus ochrany verejného záujmu pri výkone verejných funkcií, ktorý má zamedziť vzniku rozporu osobných záujmov verejných funkcionárov s verejným záujmom v súvislosti s výkonom svojej funkcie a predchádzať zneužívaniu verejnej funkcie, prípadne postavenia s ňou spojeného, na osobný prospech.

Podľa názoru ústavného súdu výklad a aplikácia právnej normy, pokiaľ jej normatívny text nie je dostatočne zrejмый, má zodpovedať požiadavke právnej istoty (ako imanentnej súčasti princípu právneho štátu vyjadreného v čl. 1 ods. 1 ústavy) a zároveň má byť primeraná obsahu a účelu právnych vzťahov, ktoré majú byť ňou regulované.

Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že odporca vychádzal z nesprávneho základu pre určenie pokuty pre navrhovateľku. V zhode s tvrdením navrhovateľky a obsahom potvrdenia Ú. za rok 2005 (predloženého navrhovateľkou) vyplýva, že príjem navrhovateľky za výkon verejnej funkcie v roku 2005 predstavoval sumu 323 807 Sk, z ktorej 1/12 predstavuje sumu 26 984 Sk. Z uvedeného potom vyplýva, že trojnásobok mesačného platu navrhovateľky predstavuje suma 80 952 Sk a nie 129 300 Sk.

Na základe uvedeného ústavný súd zistil nesúladosť časti napadnutého rozhodnutia s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu. Majúc pritom na zreteli svoju úlohu, ktorú plní v opravnom konaní, v rámci ktorého výlučne jemu prislúcha na základe špecifickej právomoci zasiahnuť do rozhodnutia výboru, dospel s poukazom na uvedené k záveru, že v danom prípade mal výbor pri uložení pokuty postupovať v súlade s čl. 9 ods. 10 písm. c) v spojitosti s čl. 9 ods. 15 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu a pokutu navrhovateľke určiť vo výške 80 952 Sk.

Ústavný súd vzhľadom na tieto dôvody rozhodnutie výboru sp. zn. VP/117/06-K zo 4. decembra 2006, ktorým bola navrhovateľke uložená pokuta, týmto nálezom v časti nad sumu 80 952 Sk zrušil (bod 1 výroku) a vo zvyšnej časti rozhodnutie potvrdil (bod 2 výroku).

2. V súvislosti s ostatnými námietkami navrhovateľky ústavný súd nezistil také právne významné skutočnosti, ktoré by mali za následok spochybnenie namietaného uznesenia výboru (nad rámec uvedený v bode 1 v III. časti odôvodnenia).

2.1 Navrhovateľka v návrhu podanom ústavnému súdu (skôr nie, pozn. ústavného súdu) uviedla, že *„odporca vôbec neriešil skutočnosť, či som verejným funkcionárom*

vymedzeným v čl. 8 ods. 1, a či sa vôbec povinnosť podľa čl. 8 ods. 5 na mňa vzťahuje“. Na uvedené reagoval odporca tak, že „výbor túto skutočnosť preskúmal v konaní i tým, že verejná funkcionárka sa k návrhu na začatie konania (uznesenie č. 66 zo 16. 10. 2006) vyjadrila listom 20. 11. 2006, kde túto skutočnosť nenamietala. O tom, že si bola vedomá toho, že splňa kritériá uvádzané v čl. 8 ods. 1 ústavného zákona svedčí i fakt, že dodatočne toto oznámenie dňa 23. 10. 2006 podala. Okrem iného s ohľadom na charakter zastavanej verejnej funkcie (vedúca ústredného orgánu štátu – Ú.) a agendu tohto úradu o tom výbor ani nemal pochybnosti. V tomto smere ide len o účelovú obranu, pretože skutočnosť, že by nespĺňala predpoklady uvedené v čl. 8 ods. 1 vôbec nespochybňuje a ani nepredkladá vo veci žiadne argumenty a dôkazy.“

Navrhovateľka predmetnú výhradu neuplatnila v pôvodnom konaní vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov, hoci jej bola (mala byť) známa od začiatku tohto konania. Podľa názoru ústavného súdu právny rámec prieskumného konania podľa čl. 10 ods. 2 poslednej vety ústavného zákona o ochrane verejného záujmu („rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky je konečné“) ako aj jedenásteho oddielu zákona o ústavnom súde (ústavný súd môže rozhodnutie orgánu iba potvrdiť alebo zrušiť) neumožňuje v tomto konaní úspešne uplatniť námietku, ktorá nebola uplatnená v pôvodnom konaní. Výnimku predstavujú napr. námietky rozporujúce výšku uloženej pokuty či iné podstatné okolnosti, ktoré vyplynú až zo samotného rozhodnutia výboru a dotknutému verejnému funkcionárovi predtým neboli známe.

Z uvedených dôvodov sa ústavný súd uvedenou námietkou navrhovateľky nezaoberal.

2.2 Navrhovateľka namietala skutočnosť, že výbor nedodržel lehotu na rozhodnutie uvedenú v čl. 9 ods. 5 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu.

Ústavný súd k navrhovateľkinej námietke o prekročení 60-dňovej lehoty výborom ustanovenej v čl. 9 ods. 5 citovaného ústavného zákona poznamenáva, že keďže konanie

bolo začaté uznesením výboru zo 16. októbra 2006, niet teda pochybností o tom, že táto lehota bola prekročená.

Vychádzajúc z konštantnej judikatúry (III. ÚS 22/07, III. ÚS 23/07, III. ÚS 21/07) ústavný súd zotrúva naďalej na názore, že keďže v právnom poriadku Slovenskej republiky absentuje úprava následkov prekročenia tejto lehoty, jej uplynutie sa nespája so žiadnym právnym účinkom. Na základe tohto poznatku možno dospieť k záveru, že výbor môže rozhodnúť aj po uplynutí stanovenej lehoty.

Je však v záujme dodržiavania princípov právneho štátu, najmä právnej istoty účastníka konania, aby výbor vydával rozhodnutia v primeranej lehote, aj keď je táto lehota poriadková. Výbor je povinný postupovať podľa čl. 2 ods. 2 ústavy, je teda povinný rešpektovať aj lehoty uvedené v ústavnom zákone.

2.3 Navrhovateľka namietala tiež skutočnosť, že odporca nepreukázal, že pri hlasovaní 4. decembra 2006, 29. januára 2007 a 28. marca 2007 bolo jeho rozhodnutie prijaté požadovaným kvórom hlasov poslancov a v tejto súvislosti tiež poukázala na zmätočnosť uznesenia výboru, resp. jeho rozhodnutia. Ústavný súd v tomto ohľade relevantné porušenia nezistil.

Ako je uvedené už v časti II odôvodnenia výbor v predmetnej veci najskôr prijal uznesenie č. 157 zo 4. decembra 2006, ktoré (po zistení nesprávne určenej výšky pokuty) na svojej 7. schôdzi uznesením č. 251 z 29. januára 2007 zrušil a následne uznesením č. 252 z 29. januára 2007 prijal v konaní proti navrhovateľke č. VP/117/06-K nové uznesenie, ktoré sa od zrušeného (vyššie uvedeného) uznesenia č. 157 odlišovalo iba vo výške uloženej pokuty, ktorá predstavovala sumu zodpovedajúcu trojnásobku mesačného platu verejného funkcionára.

Z obsahu výpisu zápisnice zo 7. schôdze výboru z 29. januára 2007 tiež vyplýva, že za zrušenie pôvodného uznesenia zo 4. decembra 2006 hlasovalo všetkých prítomných 17 poslancov výboru a za prijatie uznesenia č. 252 z 29. januára 2007 hlasovalo z prítomných 16 poslancov výboru 13 za a 3 sa zdržali hlasovania, t. j. tak zrušenie pôvodného ako prijatie nového uznesenia v súvislosti s navrhovateľkou bolo uskutočnené

požadovanou 3/5 väčšinou prítomných členov výboru (čl. 9 ods. 9 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu).

Na základe poverenia (časť D) uznesenia výboru č. 251 z 29. januára 2007 bol predseda výboru poverený prípravou, vyhotovením a doručením písomného rozhodnutia podľa časti A až C tohto uznesenia. Výbor tak konal v súlade s postupom uvedeným v „*Podrobnejších pravidlách rokovania Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií*“, schválených uznesením výboru č. 3 z 31. júla 2006 (vydaných v súlade s čl. 1 ods. 2 zákona č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov).

3. Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto nálezu.

4. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uložiť niektorému účastníkovi konania, aby plne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd zohľadnil v okolnostiach danej veci fakultatívnosť a „odôvodnenosť“ (čiastočný úspech navrhovateľky v konaní) jeho rozhodovania o trovách konania, preto o trovách konania nerozhodol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. decembra 2007